

Spiegel Pálné Rokonokkal

Ezek a nővéreim, Rózi (balra) és Bözi (jobbra), Bözi kislánya, Julika és édesanyám, Pollák Aranka (középen). A kép Egerben készült a kertünkben, 1942-ben.

Bözi ide jött férjhez, Pestre. Volt neki egy nagy szerelme Egerben, a Deutsch Pista, de akkor a mama nem engedte, hogy udvaroljon a Bözsinek, mert elég szegény lány volt. Találkoztak ők azért, de nem lehetett a szülőknek ellentmondani. Nagyon a hagyományok szerint mentek a dolgok. Spiegel Pál ajánlva lett -- mert abban az időben ajánlottak is házasságokat [lásd: házasságközvetítő]. Savanyúüzeme volt a Spiegelnek, savanyúságokat gyártottak. Ez egy családi üzem volt. Bözi nem dolgozott; abban az időben nem mindenki dolgozott. Eltartotta a férje. 1939-ben született a kislányuk, Julika. Viszonylag rövid ideig voltak együtt. 1937-ben esküdtek, s 1944-ben ütött ki a krach, s akkor már Spiegel Pál rég nem volt. Öngyilkos lett, mert asztmás volt, és

éjszakánként nem tudott aludni, és leugrott az emeletről. Eltemették, zsidó temetőben, de hogy hogyan, mint, nem tudom a részleteket. Valaki kijárta, nem tudom, a rokonság biztosan. Az egész család föl volt bolydulva. Ilyesmi [öngyilkosság] nem fordult még elő az életünkben. Az egy nagyon intelligens, helyes ember volt, csak éppen nem volt egészséges. De azt mi nem tudhattuk, mikor hozzáadta anyuka.

Bözsí visszament Egerbe, ott lakott anyukánál meg apukánál, és ott varrt másoknak. Hát valamiből meg kellett élni. Ha Bözsink itt maradt volna Pesten, ő is megmaradt volna, de ő Egerbe akart menni a szüleimhez. El is mentek együtt szépen Auschwitzba. Bözsit meg a gyereket rögvest elgázosították, úgy, ahogy a szüleimet. Julika hat éves volt. Gyönyörű szép kislány, okos volt, intelligens, ment volna iskolába abban az évben. Álmukban se juthatott volna eszükbe, hogy mi az, ahova viszik őket. Ilyen aljasságra ki gondol, hogy ez előfordulhat a civilizált Európában.